

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epitome De Fide Et Operibvs, Adversvs chimærica[m]
illam atq[ue] monstrosam Martini Lutheri libertatem,
quam ipse falso ac perditæ Christiana[m] appellat**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniæ, 1525

VD16 H 4817

Veritas 3. Cap.III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30498

ne gemina necessitas evidentissimis sacri euāgelij roboratē testi-
monijs, dicente Christo. Et procedēt q̄ bona egerūt in resurre-
ctionē uitæ, q̄ uero mala in resurrectionē iudicij. Et itē. Oēm
palmitē in me nō ferentē fructū tollet eū &c. Et si uis ad uitam
ingredi serua mādata. Itē legisperito anxie percontāti, quid fa-
ciendo uitā æternā possideret: prolata in medtū parabola de Sa-
maritano, q̄ misericordiā fecerat cū pximo. Respōsum est a dño.
Et tu fac similiter (subaudi) si uis uitā æternā possidere. Rursus
Christus ihs qui a dextris eius erunt, dicitur est. Venite benedi-
cti patris mei, possidete paratū uobis regnū &c. Esuriui & dedistis
mihi māducare &c. quādiu fecistis uni de his filijs meis mihi feci-
stis. Qui autē a sinistris erūt: ihs dicitur est: discedite a me in ignē
eternū &c. Esuriui & nō dedistis mihi māducare &c. quādiu nō
fecistis uni de minoribus his nec mihi fecistis. Nunc & aliam ue-
ritatem prosequamur. Veritas 3. Cap. III.

Vædā est hominis salus, qua ereptus seu saluatus est, nō q̄
dē ab omni malo, sed duntaxat a malo mortalis culpæ: & a
diabolica seruitute, quæ alio uocabulo nūcupat, iustitia,
secūdū quā homo iustificat, & ab impietate ad statū gratiæ resti-
tuitur. Hāc autē salutē deus optimus maximus, per angelū suum
nobis pollicitus est dicentē. Ipse em̄ saluū faciet populū suū a pec-
catis eorū. Et apostolus. Gratia inquit saluati estis per fidē. Et ali-
bi. Nō ex opibus iustitiæ q̄ fecimus nos: sed secundū misericordiā
suā saluos nos fecit: per lauacrū regeneratiōis. Istæ nāq; scriptu-
ræ & aliæ q̄ plurimæ, nō de æterna salute loquunt, sed de salute
pntis uitæ, secundū quā in statū gratiæ reponimur. Vnde & non
incōuenienter, salus uitæ, a theologis nominari potest. Et respon-
det hæc ueritas primæ. Ista em̄ est iustitia. Hęc est salus, ad quam
cōsequendā (id qd prima cecinit ueritas) opera sunt prorsus inua-
lida. Techna Martini 5.

Vāquā recte dicat Martinus: quia hāc salutē p̄ opera asseq-
nequeamus, sicut nec sine fide, sine qua nimis deo place-
re nō possumus: false tñ & fraudulenter sic eā soli fidei a-
scribit, eandēq; usque adeo soli fidei promissam astruit, ut in ea ob-
tinenda de charitate mētionē nō habeat, quasi ad iustitiā charitas
nullatenus necessaria sit. Quod sane quia scripturis multipliciter
refragat, qd aliud suspicandū est, q̄ ad subuersionē paruulorū, ab

Ioan. 5.
Ioan. 15.

Mat. 19.
Luca. 10

Mat. 15

Mat. 1
Eph. 2
Titū. 3

hoc cacotechno cōmentū hoc eē excogitatū, quatenus simplices
sola se fide iustificari inaniter confidentes, de charitate nihil curēt,
opera quoque charitatis & iustitię, pessum iacere sinant, a quo sa-
ne errore ceu diaboli retiaculo, omnē ab eē hominē decet christia-
nū. Neq; em̄ satis est habere fidē, sed eā fidē habeas oportet, q̄ cū
charitate tanq̄ cōtubernali, ac socia sit cōiunctissima. Nepe q̄ per
charitatē (ut ap̄lus inquit) operat̄, eo sane respectu ap̄lus, pluribus
enumeratis donis atq; uirtutibus, super omnia inquit charitatē ha-
bētes. Et alibi. Si distribuero in cibos pauperū oēs facultates meas,
& si tradidero (subaudi ut diuus intelligit Augustin⁹ pro fidei as-
sertione) corpus meū, ita ut ardeā, charitatē aut̄ nō habuero, nihil
mihi prodest. Gal. 5
Col. 3
1. Cor. 13

Techna Martini 6.

Sed (quod ad scopū, atq; perfidissimi hominis institutū, propi⁹
spectat) propositę ueritati, ad suarū fraudiū maiorē cumulū, e-
tiā nouā stropham adiecit. Nā ut cōcluserat salutē hanc, id ē, iusti-
tiā, bonis nō obtineri operib⁹, cōtinuo tanq̄ coronidē infert calli-
dissimus sophista, ad hāc salutē opera non esse necessaria. Nō ali-
ter profecto: q̄ si aliquis argumētaret̄, oculus nō est organū q̄ cur-
rere possim⁹, ergo ocul⁹ ad currēdū non est necessarius. Hic sane
ueluti pestilentissim⁹ summopere cauēdus est error: Tāetsi em̄ iu-
stitiā ipsam, operibus assequi nō ualeamus, sunt tñ in adulto ad suę
iustitię, tū custodiā tū conseruationē opa apprime necessaria. Ve-
ra em̄ iustitia absq; dei dilectiōe eē nequit, qui em̄ non diligit (inqt
Ioannes) manet in morte. At Christus. Qui habet inquit mādata
& seruat ea, ille est qui diligit me. Si p̄cepta mea seruaueritis ma-
nebitis in dilectione mea. Hęc qui nō capit, mēte p̄fecto capt⁹ ē.
Exēplū ergo accipiat. Si nāq; iustus per errorē, quēpiā innocentē
in carcerē & uincula cōiecerit, detectoq; errore, carcerē nō apertue-
rit, uincula nō dissoluerit: nūqd hic iustus manebit, aut suā iustitiā
cōseruabit? Minime. Huius em̄ nobis testis locupletissim⁹ est loā-
nes qui inter cætera sic inquit. Qui habuerit substantiā huius mū-
di, & uiderit fratrē suū necessitatē habere, & clauerit uiscera sua
ab eo, quō charitas dei manet in illo. Filioli nō diligam⁹ uerbo neq;
lingua, sed ope & ueritate. Sunt igitur opera ad iustitię custodiam
apprime necessaria. Et id ipsum idē Ioannes breuib⁹ perstringens.
Filioli inqt, nemo uos seducat: qui facit iustitiā iustus est, quasi di-
cat. Qui nō facit opera iustitię, iustus nō est, quod sane uerū est, etiā
b 2

1. Ioā. 3
Ioan. 14

1. Ioā. 2

1. Ioan. 3

si fidem habeat. Nunc & aliam ueritatem tractemus.

Veritas 4. Cap. III.

Est p̄terea & alia, cōsummata p̄fectaq; sal^o: per quā homo ab omni penit^o erūna & calamitate eripit̄. Illa nimis quā in beatitudine illa æterna saluādi accipimus, ac proinde cōgruo uocabulo, patrię sal^o nominata: de qua sane illud intelligēdū est, qđ a Christo dicit̄. Qui perseuerauerit usq; in finē hic salu^o erit. Et illud apostoli. Cū timore & tremore uestrā ipsoꝝ operamini salutē. Cui saluatoris alludit sentētia dicētis, operamini nō cibū qui perit sed qui permanet in uitā æternā. Et illud. Salu^o erit, sic tñ quasi per ignē. Et hoc discrimine differt hæc salus patrię, ab illa salute uię: quod ad hęc uidelicet patrię salutē obtinēdā, & necessaria & ualida sunt opera, de quibus ueritate secunda a nobis sermo est habitus, ad illā uero salutē q̄ (uti dixim^o) ē uię, inualida & insufficientia sunt opa.

Mat. 10
Phili. 2.
1. Corin. 3

Techna Martini 7.

Ad magnā autē Lutheri fraudē spectat, in toto tractatu de libertate christiana, ne semel quidē æternæ salutis meminisset: at quotiēs nominib^o istis, salus, saluatio, uel saluū fieri, uti^o, nō de hac æterna, sed de ea duntaxat semper locutus est, quā priori loco salutē uię nominauimus. Callebat em̄ homo uersipellis, salutē æternā, bonis operibus obtineri posse iustitię, q̄ nimmo eis uitā æternā & debitā, & permissam esse, ut secunda ueritate mōstratū est. Sciuit p̄terea alterā salutē (quā iustitiā uię dixim^o) neq; operibus bonis debitā, neq; operibus obtineri posse. Cū ergo totus ad hoc aspiret, ut bonoꝝ opoꝝ necessitatē dānet & improbet, hominesq; a bonis operibus retrahat: idcirco illā salutē, q̄ bonis debet operibus prorsus subtrahit. Illā uero salutē, q̄ operibus nullatenus obtineri potest, semp̄ in ore uersat, de ea quoq; uehemēter hęc ueritatē inculcat, qm̄ per opera attingi nō potest: qua sane ueritate obtēta, suppressaq; prorsus salute æterna. (Nēpe ne semel quidē ab eo cōmemorata) mox affatim p̄batum putat, uel potius (id qđ uero simili^o est) cōclusum mēdaciter simulat, absolute & simpliciter nulla opera ad salutē esse necessaria. Et quidē simulatā suā cōclusionē, plenis buccis usq; adeo incautis hominib^o uehemēter inculcat, ut ne opera quidē iustitię seu hominis iustificati ad æternam salutē ualida aut necessaria putēt. Sed nō aduertūt garrulæ illæ cicadæ. In antris tenebrarū cōmorantes, rudissimi Lutherani: huius

Cōfutatio
Technę.